

HALİDE EDİP ADIVAR KÜLLİYESİ

MİMARİ RAPOR

Konsept

Külliyenin formunun konseptiyonel tanımı Halide Edip Adıvar'ın edebiyatçı ve aydın rasyonel kimliğine gönderme olarak açılmış kitap formunda iç içe üçgen prizmalardan oluşturuldu. Aynı zamanda bu form kompozisyonu Kuran'ın kabullendiği üç semavi dinin kitapları Tevrat, İncil ve Kuran'ı simgelemektedir.

Kentsel Tasarım

Külliyenin kentsel tasarım kararlarında ek bina ile cami yapısı biri büyük ve kısmi kapalı mekanlı iki avlu oluşacak şekilde konumlandırıldı. Caminin üçgen prizma kompozisyonu ve formuyla, açılı duvar-çatı panelleriyle bitişik nizam kent dokusu önünde çevreye eklemelenirken, aynı zamanda ayırt edilebilmesi ve simgesel bir ifade kazanması istendi. Dikdörtgen prizma ek bina ise bitişik nizam kent dokusunu bitirirken pencereleri önüne kafes prekast doku giydirilip apartman dokusundan soyutlanarak cami ile birlikte avlu mekanının tanımlayıcısı olarak ele alındı.

Caminin yol cephesinde ve yeşil alan park-giriş cephesinde meydan, su öğeleri ve peysaj yoluyla çevreyle görsel, işlevsel bağ kurulmaya çalışıldı. Külliye alanına Halide Edip Adıvar Caddesinden basamak ve rampalarla yaya olarak, yeşil alan park cephesinden ise Karayığit Sokağı takiben Bahçecik Sokak'tan oto ve yaya olarak girilmektedir. Bahçecik Sokak, imar planında yeşil alana paralel düzenlenmiş yaya yoluyla bütünleşecek şekilde kaldırımsız yaya ve oto yolu olarak düzenlenmiştir.

Camiyi tarifleyen esas öğenin minare olduğu düşüncesiyle, minareyi çıkılabilen, gerektiğinde insan sesiyle ezan okunabilen nitelikte tasarladık. Lineer gövde aydınlatması ve ışıklı alemleri ile de namaz saatlerini ve kutsal günleri işaret etme özelliği oluşturuldu.

Ek binanın camiye açılı konumuyla geniş bir avlu elde edilerek açıkta ibadet ve cenaze namazı için imkan sağlandı. Zemin kat avluyla bütünleştirilerek yarı kapalı ibadet alanı, mevlüt, servis ve şadırvan mekanları şekillendirildi. Zemin kaplama dokusu seccade ebatlarında Kible'ye yönelmiş safları tanımlar biçimde düzenlendi.

Bina Mekan Tasarımları

Ek binada şadırvan mekanı avlu mekanından küfi yazıyla bezenmiş bir duvar pano ile ayrıldı. Zemin kata sadece şadırvan, servis mutfağı, dernek ve kitap satış mekanlarını koyduk. 1. bodruma tuvaletler, gashane ve teknik mekanlar yerleştirildi. Bu mekanlara merdiven, yaşlı ve engelliler için asansörlerle ulaşım sağlandı. Bugünkü kullanımda İstanbul'da gasihane hizmeti belirli merkezlerden verilmektedir. O yüzden gashane gerektiğinde kullanılabilmesi için bodrum katta konumlandırıldı. Cenaze arabası yoluyla cami avlusuna aktarım yapılabilmektedir. Bodrumda yaklaşık 70 araçlık otopark düzenlendi. İstenirse bir bodrum kat daha inilerek 110 araçlık imkan yaratılabilir.

Bodrum kat arsanın tamamına özellikle yapılmadı. Avluda büyük ağaç dikebilme imkanı için toprak zemin bölümler bırakıldı. Camiye taç kapıdan geçilerek biri ana kapı olmak üzere sağlı sollu kadınlar mahfeline giden iki kapıyla birlikte üç yerden girilmektedir.

Genellikle küçük camilerde son cemaat yerlerini kapatma eğilimi olduğundan tasarımda bu alan ana cemaat mekanıyla bütünleştirilmiş ve kısmen taç kapıyla paylaştırılmıştır. Prizmaların kademeleri (kitapların sayfaları) arasından ışık alan ana mekan planda da kademelendirilerek mihraba yönelik sağlanmıştır.

Strüktür

Yapının strüktürü üçgen betonarme kaset destekli pano perde duvarların üçgen olarak çatılması ile şekillendirilmiştir. Üçgen kasetler geleneksel altıgen formlu fonksiyonel bezemeler oluşturmaya imkan vermektedir. Kaset boşluklarına yerleştirilen noktasal led ışıklarla cami mekanının aydınlatması başka elemana gerek duyulmadan yapılabilmektedir. Aynı zamanda mekanın akustik düzenlemesi için işlev görecektir.

Bezeme-Malzeme

Binalarda bezeme olarak sadece yazı kullanılmış; mihrapta, mihrabın dışcephesinde ve giriş kapısında daire şeklinde sülüs yazıyla mermer kabartma levha, şadırvan panosunda küfi kabartma yazıyla büyük bir friz, cami mekanının dış mermer kaplamasında çökertilmiş kaplama ile Allah ve Muhammet küfi yazıyla yazılmıştır.

Cami iç mekan zemininde zeytin yaprağı yeşili halı kaplanmış, duvar-tavan beton üstü beyaz boya, dış kaplama ise 50x50 beyaz dolomit mermer ile kaplanmış. Avlu zemini beyaz mermer şeritli gri yeşil andezit kaplamadır. Havuzlar ise turkuaz- su yeşili cam mozaik kaplama olarak düşünülmüştür.

Ekonomi

Binaların rasyonel geometrik formları betonarmesinin kolay, hızlı ve ucuz yapılabilmesini sağlayacaktır. Yapı beton, mermer, cam gibi az sayıda malzeme türüyle ve net detaylarla bitirilebilecek, çok ekonomik olarak inşa edilebilecektir.

Aydınlatma, döşemeden ısıtma, eğimli panel duvarların dibinden lineer menfezli havalandırma - soğutma sistemi ısı pompaları ve ek bina teras çatısına konulan fotovoltaik paneller ve güneş panelleriyle desteklenerek kullanım ekonomisi sağlanacaktır.